

**ЕДИНАЯ
РОССИЯ**

Российской Федерации Президент Дмитрий Медведев байгалийн хэлн үерүүлэх бичлэг-майцыг "Беркал-Томмот-Дьокунский" тивэр сул бичлэйн хэлн үерүүлэх үүрэгтэй. Бу барьта хэлн үерүүлэх үүрэгтэй, үүрэгтэй-хойлогтэй аяарлаа.

Сүүс сүл анараа өгүүтэр бу дойдута Водойбогтон саха биэр бастакы предпринимателя Сэмэн Барашков суруктаах айуун, халыҥ харчыстыан биэр дойдулаахтарын сайыллар саргылаах санаанан кынаттанан Арҕаа Хаҥаласка эрсидтөн кэлбита Арыйах сүл иһигэр кини төрөөбүт Хаччыаата — бу Алҕараа Бастаахтан арыах көстөөх сир — кини үтүгүтүнэн оҥотоогу кам теҥизарыаһагар кубулуйбута. Кини манна дыа-уот тутан оскуоланы, бааламаны олохтообута, Водойбогтон локомотив дьин электроэнергияны оҥорор паровой массивыны аҕалбыта. Ол массивына тьа дьонун электричество сырдыгынан соһуптута, пилораданы, мотолыссы, малатыйаны үлэлэһитэ. Ококулук Олжоской манна учууталыны олорон 1912 сыллаахха дойдубутун өрө тардыахха, моруоптун хаалылаах омук ахсааныттан таһаарыахха дьин ис хобосиноох аа-тырбыт "Саха интеллигенциятыгар" сурутун суруйбута.

Олох эргилдэрэ тутунан эрэ май-
пынахаллар. Бидэни эмээ үйэ санаты-
гар олобобут, Кулаковскийдаах Ба-
рашков курдук. «Валыжан сайдыска-
ах сана үйэ тилир ылыгын кытылты-
гар кур бойобог кубулуйбакаа олобобут
дуу, бигээр аан дойдү тэтигнаах сай-
дыстын тилэх баттаган ситэн ылабыт
дуу?» дизи – илээтгэн бири талабыт.

Европа бодог бизнесийн бохсубут
кризис Россияны сэргэхтик сайдар
Азия-Тийхэй акцияан дойдуларын
дунд хайр-хилнард, бийнхэ барьс-
таах быһыны-майгмы тэрийдэ.
Онн, дэрттор, дылда-хаан тэбн бй-
эрбэт сөргүлэх түөрүн мүчү тутар-
быт сатамат.

Одэрээри аангы күрөс бэлдэһиллэ-
лаах үйэрэ бииһи сии биир бэйэбигт кы-
ахпытын көрдөрүөхтээхпит, иинибигт
диэки кыахпыт баарынан
дүүкүсүөхтээхпит.

Бийиги тэбыхастаах кэми: балай да

БИИР САНААНАН ДОЙДУБУТ ТУНУГАР !

бэлэмнээх тнһүйдүбүт. М.К.Аммосов аатынан Хотугулуу-Илгиги Федеральнай университет, атын үрдүк уонна орто анал үөрөх кыһалара бийиги экономикабытын талбыт идэрлэх специалистарынан хааччыйа тураллар. "Билр ньыгыт Россия" партия кууска өбөө, салгыт тутуулан Аһаарыа Востокко кэлбит тийэр суол "Агууон", "Хальма", "Бүлүү", "Аһа" массына сууһарыан уонна уу суулуун кытта хөл буһон улахан кыамталаах транспорт ситиһиин үөскөтө. Бу промышленноспыт уолла тыабыт хаһаайыстыбата көдүүстөх таһымна тахсалларыгар олук ууруу, таһаас тиалыһиин судуругутутуу, ороскуотун чыччати, элбөх сана үлэ мисэтэтин таһаарыа. Бийиги сирбитигэр-уопутунар нефть-газ промышленноһа, энергетика, тутуу комплекса сайдар, суол-иис онотуһалар, бу бэргэти күүрөттөр да, үлүүстөр да ту

рустаахтык сайдалларыгар туһалыыр.

Ытыктабыллаах биэр дойдулаахтарым! Эһиги мөһтүгүнүсүрүрдүк билэбит – бу сиргэ-дойдулаахтарыбыт ыччаныт дьоллоох, байлыыт олохтун тутсута уһанылар кэмэ кэлбитин. Республиканыт утумнаахтык араас хайысхаларынан тэтигэ сайдар стратегиятын биэр сананан таллаахытын илэ. Очтүөр эрэ хас биэрдиги иһиги олоххо байытын онтун булу, сын-сылаас, кизиг-куог дьизин туттуо, кизиг үөрэхтээх олохтору иһиги таһаарыа. Эһиги быыбарга ик сүрөххигиттан бадаран кыттангыт гражданская обществон тутулуутутар бастаах кылааты оһоробут.

Биригээр нь куушлэт, кэскил тимиэр
калате хөгжнүүхч буулда. Бу кало сана
технологияларга олодурбут буолан
түргэн-тарган, модун. Билиги сорукутут
— онно олорсо охсон Россия Тийхэй

акыдаан энэригэр баһылыр-
көһүлүүр дойдулар кэксэлэригэр кин-
рэригэр тоһуу куус буолуу.

Күнлү бар дьонум!

Куруук эрэнэр, холобур туттар
Чурапчыны дьоно-сэргэтэ!

Бу дэгл ахсынны 4 кунгүтэр сүткэн сулгалаах быйбарга биир сэмөө куус бусларбатын көрдөрүүдүн. Сайддын, көзөңк, туһулар сонтоох кардыны огторуудун. Ишнөөг эрэлээх, үлгө түмүктөрдөх «Биир ньыгыла Россия» партия туһулар куоласпыттын аныарын. Сайддынбят төлөмн быһаарарга, олохлут таһымын үрдэтэргэ хас биирдэбят куолала сүткэн быһаарылыах. Түмүүүлээх норуот – сайдылыаах норуот. Онон кундүтүк сайыыр-ахтар дойдум донугар эрэнэбин.

Е.А. БОРИСОВ

Саха Республикатын Президиэнэ.

Сүнгэн уларый-ыларда-
ах, куурсүүлэх-харсыллаах,
олус уустук биризмэр олороб-
бут. Аан дайду үрдүнэн, бэл
диэтэр, бивр итэҕиллэх, бивр
тыллаах омук дайдуларыгар
тыл-тыла килэсбөккө, бивр
санааҕа кэлбөккө агааннаһыы,
иирсэн көрдүтэннэр
куөдьүйэ тураллар. Элбэх
омуктаах Россия Федерация-
тын иһигэр эмиз балаһыанна
судургуту суох. Социальной
аралатар, араас итэҕиллэх-
тэр, норуоттар иэки ардыла-
рынаары сорох проблемалары
сорууан куөртээн тус бэйэлэ-
ритэр туһана сатааччылар
эмиз бааллар. Буолаары ту-
рар быһыбардарынан сибэстэ-
эн, итинник борүдүтэ суох
көстүү эсэ сыһырхайар. Ол
иһин, хас биирдиикет дайду-
тун, республикайтык, джон-
сартэтин, тус бэйэтин олодун
иһигэр эһиэтинэһин
өйдөөн, барытын ыраатта-
тан-ырыгалаан нүөр ураты
суолтадаах, быһаарыллаах
түтэһ үүннэ.

Бийишлы быйбарта сэтте араас баартыа кыттыыны ылар. Хас биирдии республика олохтооро юмизэхэ куолаһын биэрэрэ тус бөйөтүн

"Сомоглохуу" уопсастыбаннай хамсааһын ЫҢЫРАР

Ытыктабыллаах биир дойдулаахтарбыт!

нөгүлдэ. Ол эрин, Государствен-
ная Дума бэйлэбэрин
түмүнтэрэ республика, олох-
тоох нэхилээнньэ иинижи
дылдьыттар бйначыдайы
ылаах буоларын ким барыта
толору өйдүүрүтэр эрэнэбит.
Маньаха, баарбыштыг-
барбарбачыгыт иһин, Саха си-
рин бэйлбардааччыларын ба-
рыларын куолаһа бүтүүн
дойду уогсай бэйлбардааччы-
ларын ахсааныттан баара-
суоҕа 1 бгырыһан аңаары
эрэ ыларын биллэрэбитигэр
тигэбит. Арыах нэхилээн-
палдох республика олохтоох-
торо бэйлэ да арыах куола-
стын хас да аны быгырып-
пакка, билигин бэйлбардыр
система итэргин-бйараһын
өйдөөн турамыт, бизэрэр куо-
ластыг кудүүһө суох хаалба-
тын туһутар кыһаллыахтаах-
пыт. Онон ким эрэ түс бэйлтин
баатыһан эбэтэр киникпэ эм

бөлөхтөр ийгэрээстэринин са-
лайтарбанка, төрөөбүт дойдубут,
норуопшут иннини сайдар
кээкылин толкуйдуохтаах-
пыт. Республика бөлөтүн ин-
нини дымлэтын олохтоохтук
тэриннар, оностор тутанэ тирэ-
эн калбитинин, төрөөбүт дой-
дубут, норуопшут иннини сай-
дар кээкылин туһугар биэр
бигэ санаанан бары түмсэн,
бигити барыбыт ийгэрээтэни
көмүскүүр президентт тула
соморлоһон, кини дойдугун,
дрогун-сэргээтин туһугар ы-
тар үгүс өрүүтээх далаанын
паах үлэтин сыаналыырбы-
тын, ойдуурбүтүн-
ойуурбүтүн биллэрэи, сөгтөөх
быһаарыныны ытынан, бу
буолар быһбарга дымл дьы-
лабытынан бигэртэтэргэ
көмүскүүр!

Аргийах бэйтэбит кэскилэ
суох, быстах санаага бэринэн,
тыл тылбыгытар кивэрийбэх-

жэ, арахсыны, хайдыны танаардахтына, бийиги бидинги дойду үрдүнэ бар баяннаннаа сүүтэрмизэ хаалар кутталыахтыг. Бу быйбар түмүктэригэн кэи былаас бийиги республика-быт инниги политической, социальной-экономической сайдыгыт төбө өйүүрө бычачыт тутулунааран өйдүчү тустаахтыг. Онон бир дойдула-хтарбыгыт, кэм халык пар-тияны ордоруттан тутулу-суох, республикабыт тыш интэриэһи өрө тутуохтара дэн эээнэбит.

Күндү биір дайдулаа-
тарбы! Республикабыз Пре-
зидентин Е.А.Борисов тула со-
морлохон, барыбыз олохун
тупсарар суоллары тобулар-
на, кизги үүнүүнү-сайыяны
максималдуу күчүркенжиз үлө-
тигэр-хамангалар күчүс-көмө-
өйбүл-тирэх бүтүлүсүз! Но-

руот күүһэ - көмүөл күүһэ,
түмүүлээх норуот ханнык да
ыарахаттартан олан-охтон
бизэрбит.

Жирков Е.П., Шамаев И.И.,
Протопопова Н.И., Иванов
М.С.—Багдарыын Сүлбэ, Ми-
хайлов В.Д., Егоров В.Н.—Ту-
марца Луковцев В.Н., Ефимов
В.М., Егоров А.В., Жураков-
ский А.В., Соров А.М., Кирен-
ский И.Т., Оготоев С.М., Бори-
сов В.Н., Ноев А.Н., Михайлов
Г.Г., Борисов К.А., Андросов
Г.Т., Данилов А.Д., Федоров
Ю.Ф., Ефремова П.С., Солов-
ев М.И., Шадрин В.Г., Скра-
бина С.А., Устинова Ю.А., Ми-
хайлова Н.Ф., Скрыбькин
Б.С., Захаров С.П., Филиппов
В.Ю., Колесов Д.Р., Тимофеев
П.А., Леонтьева Ж.В., Докто-
ров А.В., Троев А.Я., Николаев
Д.И., Владимиров Л.Л., Ивано-
ва Л.Н., Андросова А.В., Ка-
женин Р.Н.

Дыкуускай к.
Сэтгүүлч 16 күнэ, 2011 снл

Публикуется на платной основе из средств избирательного фонда Якутского регионального отделения Всероссийской политической партии "ЕДИНАЯ РОССИЯ".

Е.Р. ПОПОВА,
С.А. ПАВЛОВА,
А.Н. ЧИГИГИНАРОВА
Хатлы а/а/и сүһүөх
оскуолатын учууталлара

Республикатаабы Духобунас форумуттан

ФОРУМ УМНУЛЛУБАТ ТҮГЭННЭРИТТЭН...

(ФОТОРЕПОРТАЖ)

Норуот бэйэтэ чухуу дьонулар сүүрүбүр...

ИХМ быһыыһааны аһыы тавыа 25.09.2011 с.

Экскурсовод Варвара Дмитриевна
экскурсияны кыһы кэлсири...

Г. Турантаев хаартыскага түһэриилэрэ.

Г.П. Башарин 100 сааһын көрсө

"САХА ЛОМОНОСОВА"

Билинн биэр дойдутаахпыт, историческай наука доктор, профессор Г.П. Башарин научнай үлэлэрэ, тэһиллэрэ уонна ыстатыйалара төрөөбүт Саха сирин историктын, наукатын, културатын кытта сибээстээхтэр. Кини төрөөбүт норуотун таптыырын таһынан, нуучча улуу норуотун тылын уонна културатын олус ыстыктыра. Кини Саха сирин суруйааччыларын I-кы сыйыгар этэн турар: "Өр кэмгэ архыып докумуоннарын хасыһан, үөрэтэн, историко-этнографическай чакчылары чыччылан, уус-уран литература уонна фольклор айымньыларын ааһан, билэн-көрөн баран, мин маанык түмүкэ кэллим: үс аһар үйө туһаары сахалар, эбэнтэлэр уонна да атын Саха сирин норуоттара нууччалары уонна Россия атын норуоттарын кытта айхаластык, доһордуу олорон кэллилэр. Россия барыбыт таптыыр, төрөөбүт улуу Ийэ дойдубут буолла. Бу билиги хас эмэ үйэлээтэ историк бастааһы бастааһы үгэстэрэ, этэһигэ буолуубут, дьолбут, кини туттуубут".

Мааны таһынан, нуучча улуу классиктара үгэс саха суруйааччыларын улахан сабыдальлаахтарын уонна байа-бэйэтэрин ситэр-сэллэрин билиэтээбитэ.

Сэттиннь ый ортото нуучча улуу учуонайа Михаил Васильевич Ломоносов 300 сааһын билиэтээбит. Ону тэнэ бу үөрэх дьыһаар Сылан орто оскуолата Саха Саарынан Г.П. Башарин 100 сааһын билиэтээри бэлэмнээт. Ол чэрчитинэн оскуолабытыгар сэттиннь 14-19 күннэригэр «Г.П. Башарин - "Саха Ломоносова"» дээн ааттаах нэдээлэ ыһтылынна. Ону кылаас чаастара, викторина, оҕуруулар үлэлэрин быһастаһалара, библиотечнай, интегрированнай, аһаҕас урууктар буоллулар. Мааны таһынан "Литературалар доһордоһуулар" дээн тиэмэ кылаастар презентационнай матырыйааллары көмүскөһүлэрэ, нуучча-саха айымньыларын тылбаастааһынын күрэхтэри ыһтылыһылар. Бу дьаһалларга оҕуруу бары көктөөхтүк кытылыһылар, биригистөөх мистэрэ тиксэн кыайылаахтар кинигэ-нэн наһараадаланылар.

Кырдык дараа, Саха сирин уонна нуучча суруйааччыларын сибээстэрэ, кинилэр уус-уран тылбаастаабыт айымньыларын норуоттар илгээх, айхаластык олукторун туһута. Бу үгэһи билиги, билигини, аһаҕас, харах харатын курдук харыстыахтаахпыт, салгыы сайынарыахтаахпыт.

Настя НОГОВИЦЫНА

Сылан орто оскуолатын 9-с кылааһын үөрэнээччигэ.

Ахтан-санаан

УЛУУС КИЭН ТУТТАР КИЭННЭ

Сэттиннь 26 - 27 күннэригэр Г. П. Кардашевскай кэриэһигэр дойдуттар Одьулуунга волейбол күрэхтэри тэһиллэ, ахтыы кыһага буолла уонна үлэлээбит тэһиллэтин хонтуруоттар мемориальнай дуоска ыһыанна. Гаврил Петрович Кардашевскай олох үөһүтэр, үлэ кыһагар, Чурапчытаагы РЭС кылаабынай инженеринэн үлэлэни сылдьан, эмискэ ыалдьан олохтон туораабыта соһуччу буолбута. Кини киһи быһыытынан айхаластык, салайааччы быһыытынан саҥабыла, инженер быһыытынан кини билиитэ коллегаларыгар, улуус Мунньагар депутатынан талбыт Одьулуунун нэһилиэгин дьонулар, улуус тэһиллэрин салайааччыларыгар, депутаттарыгар иһиттэ өйдөбүлүнэн хаалыа.

Өр сылларга үлэлэни олоһун анаабыт тэһиллэтин кини дьыһыттар мемориальнай дуоска арыллыбыта сирдээх. Үлэлэни аһыт кыһага, салайааччыга ыһытабыт, кэриэстэбит билиэтэ. Дуоска арыллыһыгар Чурапчы улуунун быһыыта С.И. Яковлев, улуус Мунньаһын председателе В.В. Гуляев, "Чурапчы" түмүк салайааччыта И.К. Макаров уонна үгэһини тэһиллэрин техникэскай, профсоюзнай салаһтат, биэр дойдутаахтара одьулууннар, биэр үлэлээбит коллегалара Гаврил Петрович, туһуан бэрт истинник ахтан санаан аастылар. Гаврил Петрович кэргэнэ Александра Григорьевна уонна аймактара үлэлээбит тэһиллэтин салайааччытыгар Ф.Ф. Варашковка, коллективка, Кини элктрическэй ситимнэр салаһтат-

ларыгар маанык истинг-тэһиллэни тэһиллэтигэр махтанналар. Гаврил Петрович наада буоллаһына, туһунари, күннэри үлэ үөһүтэр сылдьан, олус бэривилээхтик үлэлитэр сыһыаннаһар киһи буолара. Кини үрдүк таһымнаах инженер-энергетик быһыытынан республикага биллэра. Саха ыһыта уустук уонна улахан эһиэтинэстээх илэр уһаарыларын үгэс холобуру буолан кини сырдык ата ааттана туруо. "Гаврил Петрович улахан буукбаттан суруллар энергетик этэ" дээн ахтыы бу бүтүн муһтубут дьон санаатын таһыан сэттэриһи ыһыан ыла.

Кини, дьэ кэргэн аҕа быһыытын быһыытынан Гаврил Петрович эмэ үгэс эрэ холобурунан ахтылар. Куруук мичээрдин сылдьан ханнастаах да ыарахан, уустук боһуруостары олус кыһытээхтик быһаарарын дьон билиэтин ахтар. Кини дьонго сыһыана үчүтэин, наар кэнөгүнэн сылдьарын, "туһалаабыт эрэ кини" дээн санаанан салайтарарын элбэх киһи билэргэти. Амаах аҕа, таппалаах кэргэн быһыытынан өйдөбүл ыһыттарыгар үгэһи эрэ түстүгэ.

Гаврил Петрович улуус Мунньаһын депутатынан талыллан улуус сайдыытыгар кырата суох кылааттаах. "Энергосбережение" дээн уустук механизмнаах дьаһаллар олоххо кыһылыһыттар Гаврил Петровичтэһиһэр, ыһылаһа биригистэһиһэр олус наадалаах этилэр. Кини специалист быһыытынан көрүүлэрэ атын айхалтан сылдьар депутаттар-

га көмөлөөх эрэ буолара. Улуус Мунньаһы маанык таһымнаах специалисты, ис дууһатынан үлэлэни сатыыр депутаты суохтуура чакчы.

Мин Гаврил Петровичы хары билиэһитинэн үгэс сүбэһит сөгөстөн элбэх көмөлөһүлэр-битим. Кини хайдахтаах да уустук боһуруостары олус ултумнук быһааран киһи санаатын көтөтөр, быһаарыы олох атын өрүтүгэр сытарын ыһа-күрдэн биэрэр үгэс өрүттээтэ. Эһиһи тылын толорон тэйэр киһини үгэс дьон санаатыһа. Ол курдук, Гаврил бэйэтин да умнан туран доһторун, аһа-тарын туһулар эһиһи истинэ, халык хакха буолан абырыра. Дьон туһугар кыһалла-кыһалла сылдьара өрүү сүрөх-питтэр ингэн хаалыа, өр сылларга үгэс тыһыан ах-тылыһа.

Гаврил Петрович Кардашевскай кэриэһигэр төрөөбүт Одьулуунун сирин сыһыта волейбол күрэхтэри тэһиллэра буолла, үгэһитигэ бэрт дьаһал буолуо этэ.

Афанасий ЗАХАРОВ.

«УЛЫБКА» УН УЙААН 50 СЫЛЛААХ УБҮЛҮӨЙҮНЭН!

Ытыгтабыллаах коллегаларым, итгэлдэгчилээрбит, кинилэр төрөлүүтэр, ветераннарбыт! Бука барыгыттан таптылар, күннэтэ үөрэ-төгө калар өр саас бийитэ буолбут «Улыбка» уһууаанымт 50 сыллаах үбүлүүйүнэн итинник-истинник эррэдэллэбит!

50 сыл – кыймыл көмүс үбүлүүй. Бу сыллар тухары төһөлөөх элбэх өр аймах ыллаан-туолан, дордохон, оонньоон-көрүлсөн, көччөх буолан көспүтэ буолуой. Сыллаас холумтамнаах өр бийитэ «Улыбка» уһууаан 1961 сыллаахха талланнах салаааччы, үтүө кийи Фалия Инокентьевна Чиркоева салалтатынан

кырачакнарга аатын талаччы астыта. Бу тарыттар иһэччүлүк кырачакнарга дьинт чакчы ийилин сыһыаннарынан көрө-истэн үлэ ветераны М.Е.Седальникова, А.Г.Парфенова, В.Г.Собкина бори-шайлаахтык үлэлээбэттэрин күн тутта таптыбыт. Минныкэ аһынан үтүс сылларга кырачакнары аһатан, үтүс үтүс тылларга ылбыт повар Матрена Еремеевнаны ахтан аһар торхостоох.

Улууска нууччалык тылланан итэр-үөрэтэр сыллаах 1966 с. 3 №-дөөх дег-сид аһыллыбыта. Сэбиэдиссэйинэн анал үөрөхтөөх итгэччи Марфа Васильевна Мокначевская үлэлээбэтэ. Салайааччы астафетаны педагогическай үлэ ветерана, бары ытыгыттар кийиһит М.С. Федотова туһутта.

Иитэччилэригэр бу кэмтэ улууска, республикага ааттара үтүсүк ааттар педагогтар, бэйэлэрин идэлэрин толору баһылабыт профессионаллар А.А.Турантасова, А.П.Ожешникова, М.Г.Охотникова, Т.Г.Захарова ааттарынан коллектив күн бүтүн эррэдэхтик күн туттар.

Салгы 1981 с. орну көрөр, итэр, үөрэтэр тарытталар холбоһон «Улыбка» уһууаан буолбунут. Бу кэмтэн уһууаан улууска бийити суолун-ийин туска бу-думмут ураты буочардаах тарытэ быһаарылан үлэлээр-хамсыыр. Үтүс үтүсүтүрүк, көхтөөх, эррэдэхтик коллектив үлэтин-хамнаһын өйдүүр, өйүүр дохуолан төрөппүттэр буолаллар чуолкай.

Барыгыттар тус олохсугуттар доху-сорсуну, ситиһилини баарыбыт.

Евгения Семёновна ИВАНОВА,
«Улыбка» уһууаан сэбиэдиссэйэ.

УН УЙААННЫ САНЬАҔЫМ

Мин уһууаанымт талантыбын Сырдос, ыраас хосторун, Истин сылаас хамсыйдыах Үтүс үлэбит оһонорун! Уһууаанка саныыбын Кыра өр эррэдэхтик Ийбэһин, бүүбүдүн Оро састык кырачактар Эдэрэ иһтээччилэри! Күрүк аһа саныыбын Уһууааным күүс тигэрэтин Оро-айлаах кырачактар Киримтэ оһонорун! **Артаһай Афанасьев,**
«Дыдыкы» балас.

ТАПТАЛААХ «УЛЫБКА» УН УЙААННЫ

Бийити ыл олоробут Машалаах Ваен 90-нүс сылларта аан бастаан дьыттан, ийит-тан, аһаттан тэһэн, обществодо сылларта бу уһууаантан үөрэммиттэ. Күтөгү күн санага үөрөһөн калаллар. Бастаан күн-рүгүтэн иитэччилэр олоробуттат истинник, болуулаахтык сыһыаннаастыга. Сага дьыттыт бырааһылаах бэйгэ о-сурууна курдукта, олор барыгыттар кытта сатылаллар, бэйэлэри барык буолааччы. Эдэр итгэччилэрбит бэйэлэрэ өр курдук тэһэн ооньуулар, мөнөөччүлэр.

Бийити олоробут бэйэлэрин идэлэригэр бориштык дьытто уһууулабунттар. Кийил-лэртэ кийи быһаарынан хайдах дьыт буо-лалларгыттар бэйэлэрин бийити-рэн бэрбэттэригэр бары ол кийи-лэртэ үлэһиттэртэ, сэбиэдиссэй-дэртэ Е.С.Иванова, медицинскэй үлэһиттэртэ Н.Т.Ульяева, ит-тэччилэр Е.П.Толстоухова, Л.Е.Васильева, Л.Н.Атласова, А.А.Сивцева, П.С.Коркина, Э.Н.Максимова, М.П.Абрамо-ва, итгэччи коммунисттар-гэр В.А.Сивцева, К.И.Суткина, В.И.Корнилова, повардарыгыт-тар Е.С. Алексеева, А.Е.Керим-соева, завхозуттар А.Г.Парфе-нова элбэх үтүгү, сырдык, кө-рөһү билэртэ үөрэтиһиктэртэ, сылаас сыһыантыгынан сыла-абылаахтыгыттар махталытын те-эрдибит.

«Улыбка» уһууаан бары үлэһиттэрин 50 сыллаах үбүлүүйүнэн бийити дьыт кэргэн аһыттан эррэдэллэбит! Эһити сага үүнэн эрэр олор-ло өссө да үтүс үрдэлэри ситиһилэртэр олук буолу турарыгыттар, элбэх бийити кэ-лэр көпүсэлэртэ тириэрдиһиктэртэ ыра са-наабытын эһибит. Доруубууна, ситиһилэ-ри, тус олохсугуттар доху баарыбыт!

Маша, Иван, Марианна, Александр
ФЕДОТОВТАР.

БИИР САНААНАН САЛАЙТАРАН

Өр сүрэ дьыт кэргэнтэ түһөрө, күт-сүр ыалта итгэччилэригэр санаалаан, сомодо-он итгэччү болууто уурай, уһууаан коллек-тивта төрөппүттэри кытта сүбөлөһөн баран араас хайыскалаах түмүсүлэри төрөмөһтө-рө.

Түмүсүлэр анал балаһаан-наа олорун, сылааһы үлэ-лэрин уһууаан калар үлэти-кытта дьүөрлөһөн быһаан-нылылар. Көпүсүлэр сүрүн сылларын уһууаан са-лааһыта тарытар дьаһалларга ак-тыгына ийди кыттыл, маас-сабай итэр сымалаах үлэни тө-рөбүт, ийэ

-аа оруулун үрдэлэһэ түс бэйэ холобурун көрдүрү, актылаһыт дьыт кэргэн итэр кийиллэригэр сыратыт уола буолбунттар.

Күн бүтүн «Тойон эр» аралар түмүсүлэ-рин улуустаагы пенсионнай сулууска наа-абалай специализация Н.Н.Давыдов үлэс сы-лын салайан үлэлэтэр «Дьүөгэ» ийэлэр түмүсүлэрин иһтээх «Чурачактар» отде-лын соһуруна Т.И.Уварова элбэх үлэс сы-лын салайар «Холумтан сыһаа» төрөппүт комитетин председателинэ тыа хаһаайыс-тыгыттан управлениетын кыһааһыт специализация М.Н.Макарова хас да сыл таһа-рылаахтык үлэлээбэтэ. Бейиһыт үөрөх дьыттан төрөппүт комитетин председате-лигэн А.И.Савина талылан үлэтин саһа-ата.

Балаһан ыһан бүтүүтэ бийити республи-кайыгыттар кыттылаһыт Духубуунаа форумтар «Тойон эр» председатели Н.Н.Давыдов кыттан, санаатын аһаһаан калыта.

Уһууаан коллективта төрөппүтү түөл-лө сыллаах «Тойон эр» дьыт аһаах ыһа бир-дэ таһар хаһааһыттар орну итти, шк-р-тэни үлэһиттэн аһаас соһуруна суруйан, уһууаан төрөппүттэригэр түгэтэр. Оһон бу хаһааһыт көкүгө уһууаан төрөппүтү кытта элбэх сибээс тутар, санаа аһаһаар.

Ити курдук, бийити төрөппүттэригэр олоруну тустарыгыттар уһууаан күннэри олор-дөһөһөрт күүс-көмө, сүбэ-ама буо-лаллар, бэйэлэрин кылааттарын кийил-лэртэ.

И.И. ПОПОВА,

РФ Журналисттарын Соһуун чөлөөкө.

«УЛЫБКА» БАСТАКЫ ОЛУГА

1961 с. сага 45 куйуулаах дьаһаа-сид Чурачакта аһааһыта. Эртэ бэйэлэрин дьытти кийиллэригэр хаһаан бэрбэттэртэ. Ону туттаран, ситэрэн аһааһын. Элбэх үлэни көрөн сүүрүүтүн сымарыт. Сыл бүтүүтэ бусулаах тыа маһаһыттар кийиллэригэр таһас, промобинаһтан олоһос, оһуул, оһон, өр манеһтарын, маһааһтарын, су-орон, маһаһаа ыһаһыт. Дьыттыт суу-ан, кырааһыттан балаһан ыһаа 1 күнүгэр 1961 сыллаахха үлэр көлөбөтэ.

Өр сыллаах сылааһа Улэм сыһаалаан Коммунистическай Улэ ударнига буолбунут, райком, райсовет, рон, Райадрал, минадрал, Райкомпрофсоюз обкомун хас да тегүлээх Бочуотунай грамоталарынан, Махтал су-руктарынан, сыһаалаах бэлэхтэригэр бэлэ-тээһистэ.

Ф.И. КУЗЬМИНА - ЧИРКОВА,
уһууаан бастаан сэбиэдиссэйэ.

УН УЙААНТАН САЛААНАН...

Чурачакта кийиллэригэр кийиллэрт кийиллэрт үтүс кыһааһыт иһтэн-таһаан таһаарыт Оро сайдарына «Улыбка» уһуу-аан бийити үлэ аһааһыт үбүлүүйү бэйгэ-эри олорон аһааһыт кэрчэһтэн күн бүтүнүгү дьэри чомчүүк саастаах олорору юстига,

программа таһар. Ити кэмтэ улууска маһаһыттан «Улыбка» уһууаанга орнуан-гэһискай тыта үөрөттиһиктэртэ педагог-тун М.В.Сивцева ситиһилээхтик үлэлэһи-тэ.

Чурачактаагы үөрэх управлениетын ос-куола иһтэннүт отделын салайар М.И. Чи-чипарова курдук өр сылларта сыратыт, ту-ок баар өйүн-санаатын, уурай үлэлээбит, сыһааны тэһиһи кытта тэһиһи хамсыйаар салайааччылаах, инновационнай үлэр үлэ-ти көрүлүк, сага идеялардаах республи-кага итгэччи билэр инноватор специалис-таах буолаһыт улуусу тут хас бийити уһууаана ураты итэр - үөрэтэр үлэтигэр хай-ысхата чомчумаһыт. Ол курдук, улууска экспериментальнай площадканы баар буол-буттара «Улыбка» уһууаан өн-дүүһүн аһааһыттан өр сайдар эйгэтин тарытар саналы сүүрүкөн кийиллэрт улууска, республикага тыһа кийи бийитэһи кыһаа.

2003 сылтан республика-таагы экспериментальнай площадка статустаах «Этносе-миология (норуот билиилэр, сымалара) өр кийиллэригэр буолан сайдарыт олута» дьыт чийиллэрт үлэ саһааһыта. Оһону итэр-үөрэтэр үлэ на-учнай таһааһыта таһааһыт. Научнай салааһыттарын педагогическай наука канди-дата, ИЖРО оскуола инни-изэри уһуу аһааһыт үлэтигэр аһааһыт аһааһыт курдук на-уаны төрүттээбит бийи дойдумаһыт, фи-лологическай наука кандидата, СГУ филоло-гия кафедратын доһона К.Д.Давыдовская, научнай консультант быһааһыттан норуот маһаһа, төһөр уһаа Б.Ф.Неустроен - Ман-дар Уус өр сылларта сүбэһит - аһааһыт буол-буттара. Күн бүтүн аһааһыттык ситиһилээхтик үлэлэр, ураты көрүлүккэ итгэччилэригэр С.С.Тобокова, О.Е.Моисе-ева, С.П.Посомарева, А.И.Беляева, Е.С.Сергеева, В.Е.Лытова, Л.Е.Федорова, В.В.Седальникова, М.А.Филиппова буолаллар.

Уһууаан коллективта үлэһиттэрт күүс - көмө буолу, сүбэһи-аһааһыт сылааһыт са-лааһыттарбыттар М.И.Чичипарова, М.П.Ожешникова, А.С.Каприанова, по-вештелэригэр Ф.С.Чичипарова, П.И.Старостина, төрөппүттэригэр, түгэһиһи туһаан, муһура суох махталытын тирдээбит уһуу иһтэригэр үлэһиттэрт ситиһиллэригэр баарыбыт.

П.В. ГЛАДКИНА,

«Улыбка» уһууаан
старшай
итгэччигэ.

Хаймат бичээхээ бариулж графика: 16 ч 00 м. Бичээхээ бариулж: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбооноо 30.11.2011 с. офсетко бичээхтэннэ.
Аадырһа: 678670, Чурапчы сэл., Кари Маркеев ул., 26 "а", Индекс: 54907. Хаймат нэдиэлэһэ үстэ: оптуорунньука, чэлпиргэ уонна субуотада тахсар.